

Põhikool

<p>Valdkonnapädevus (2011)</p> <p>Võõrkeelte õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi; mõista, et elus on vaja vallata mitut võõrkeelt.</p> <p>Võõrkeelte õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentseis teiskeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;2) on võimeline osalema erinevates võõrkeelsetes projektides, jätkama õpinguid emakeelest erinevas keeles ning on konkurentsivõimeline tulevases tööelus;3) tunneb erinevaid keeli kõnelevaid rahvaid ja nende kultuure;4) mõistab oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;5) omandab edasiseks õppimiseks vajalikud oskused, mis suurendavad enesekindlust õppida võõrkeeli ja suhelda võõrkeeltes.	<p>Valdkonnapädevus (2023)</p> <p>Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulisel kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.</p> <p>Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:</p> <ol style="list-style-type: none">1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.
<p>2.3.2. Õppeaine kirjeldus</p> <p>Eesti keele arendamise strateegia põhjal seab õppekava eesmärgi liikuda põhikooli lõpuks B2-keeleoskustaseme saavutamise poole. Põhikooli lõpetaja hea õpitulemus eesti keeles teise keelena on B1.2 ja väga hea õpitulemus B2.1. Eesti keele kui teise keele õppimine põhikoolis on aluseks, et jätkata õpinguid eestikeelses gümnaasiumis.</p>	<p>Õppeaine kirjeldus</p> <p>Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.</p> <p>Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi</p>

Eesti keel teise keelena on muukeelsetele õpilastele üldjuhul esimene kokkupuude emakeelest erineva keele ja kultuuriga. Seetõttu on üks õppe tähtsamaid ülesandeid äratada huvi eesti keele ja kultuuri vastu ning tekitada motivatsiooni järgmiste võõrkeelte õppeks. Eesti keele õppe kõrval aitab õpilase keeleoskust arendada lõimitud aine- ja keeleõpe.

Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine on pikaajaline pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust. Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõttest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel.

Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised (hääldus, grammatika, sõnavara) ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamiseni. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm). Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õpilase võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust. Põhikoolis on teemade käsitlemisel lähtekohaks „Mina ja minu lähiümbrus”. Kõigis kooliastmes ning klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht võivad olla erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste kogemustest, huvidest ning vajadustest. Keeletunnis suheldakse peamiselt eesti keeles. Kooli õppekeeles võib vajaduse korral anda selgitusi. Õppes arendatakse õpioskusi, sealhulgas oskust seada endale õpieesmärke ja analüüsida oma õpitulemusi, kasutades nt Euroopa keelemappi või õpimappi.

Õpet kavandades lähtutakse didaktikaprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest). Kõigis kooliastmes on oluline osa paaris- ja rühmatööl (rollimängud, dramatiseeringud, ajurünnak jne). Õpilasi suunatakse üha enam tegema eakohast iseseisvat tööd (nt lugema, infot hankima, projektides osalema).

Õpitut seostatakse keele kasutamisega väljaspool keeletundi. Selleks sobivad mitmesugused keelekeskkonnas toimuvad tegevused (nt õpilasvahetus, koolide ühistegevused, tunnikülalised, õppekäigud, info saamine erinevatest

kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi.

Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse peamiselt eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid.

Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

<p>teabeallikatest). Keeleõpet rikastatakse keeleõppija isikliku kogemuse kaudu, mida õpilane saab jagada kaasõpilastega.</p> <p>Kõigis kooliastmeis peab õppijat motiveerima ning kujundama temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õpilase edusamme. Tunnustatakse ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse keeleõppe loomuliku osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.</p>	
<p>Õppe- ja kasvatuseesmärgid</p> <p>Põhikooli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toime tulla eestikeelses keskkonnas ning jätkata õpinguid eesti keeles; 2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada; 3) mõistab eesti kultuuri ning teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid; 4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja telesaadetest ning trükimeediast; 5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, interneti), et leida vajalikku infot teisteski õppeainetes ja väljaspool õpet. 	<p>Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud</p> <p>I kooliaste</p> <p>3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses; 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste; 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid; 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.
	<p>II kooliaste</p> <p>6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab B1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks; 4) koostab isiklikke lihtsaid eri tüüpi tekste; 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.
	<p>III kooliaste</p>

	<p>9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab B2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ...</p> <ol style="list-style-type: none">1) mõistab konkreetset ja abstraktsel teemal tekste;2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel;3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti;4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel;5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.
<p>Õpitulemused 3. klassi lõpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none">1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;4) on omandanud õppekava järgi esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;6) kasutab esmaseid õpioskusi võõrkeele õppimiseks;7) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.	<p>Õpitulemused I kooliaste Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;5) saab üldjoontes aru tavasuhltuse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;6) saab aru lihtsamamas keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;10) jutustab endale olulistest sündmustest;11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist;

	<p>12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;</p> <p>13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;</p> <p>14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;</p> <p>15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;</p> <p>16) pane kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;</p> <p>17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisoõnavara;</p> <p>18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;</p> <p>19) kasutab grammatika põhitariindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;</p> <p>20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt;</p>
<p>Õpitulemused</p> <p>6. klassi lõpetaja:</p> <p>1) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejatega igapäevastes suhtlusolukordades ning kasutab sobivaid õpitud keelendeid;</p> <p>2) saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;</p> <p>3) mõistab olulist õpitud temaatika piires;</p> <p>4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;</p> <p>5) teadvustab eesti kultuuri ja teiste maade kultuuride erinevusi ning oskab neid arvestada;</p> <p>6) kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;</p> <p>7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;</p> <p>8) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;</p> <p>9) seab endale õpieesmärged ning oskab koostöös kaaslaste ja õpetajaga hinnata oma saavutusi.</p>	<p>II kooliaste</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest;</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisust;</p> <p>5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisust;</p> <p>7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;</p> <p>12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaolu olukordades;</p>

	<p>13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;</p> <p>14) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;</p> <p>16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;</p> <p>17) valdab põhisoõnavara, vajadusel lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> <p>18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemise korrektselt;</p> <p>20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>
<p>Õpitulemused Põhikooli lõpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none">1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;2) mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemadel;3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel;5) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.	<p>III kooliaste Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;5) saab aru enamikest suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku;7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob välja olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;

- 11) **kirjutab** eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning **vormistab** need korrekselt;
- 12) **kirjutab** jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;
- 13) **kirjutab** arutlevaid tekste, **esitab** poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;
- 14) **kirjutab** raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;
- 15) **valdab üldsõnavara**, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;
- 16) **valdab** grammatika tarindeid;
- 17) **hääldab** sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- 18) **arvestab** keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;
- 19) **ühendab** lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- 20) **järgib** õigekirjareegleid.